

Standpunt wetenschappelijke integriteit

Standpunt: de medisch specialist werkt aan maatschappelijk en wetenschappelijk relevant onderzoek

Medisch specialist onderzoekers hebben de verantwoordelijkheid maatschappelijk relevant onderzoek te doen en dit uit te voeren volgens 'de regels der kunst' zodat ontwikkelde kennis kan worden ingezet om de zorg te verbeteren.

ARGUMENTATIE STANDPUNT(EN)

Maatschappelijk relevantie:

De medisch specialist heeft de verantwoordelijkheid voor het leveren van goede zorg aan iedere individuele patiënt maar ook een verantwoordelijkheid voor het verbeteren en vernieuwen van de zorg voor de samenleving. Om deze verantwoordelijkheid waar te maken is het van belang kennis te ontwikkelen die leidt tot verbetering en vernieuwing door de 'juiste onderzoeksvragen te stellen'. Een deel van de medisch specialisten initieert zelf samen met patiënten onderzoek of participeert in onderzoek om de zorg beter te onderbouwen (zorgevaluatie) of om de zorg te vernieuwen (innovatief onderzoek).

Wetenschappelijke relevantie:

Alleen onderzoek dat 'methodologisch correct' wordt uitgevoerd heeft waarde voor de zorg. Hierin gelden de uitgangspunten van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening: eerlijkheid en zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, controleerbaarheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid.

ACTUALITEIT/PROBLEMSCHETS

Sinds enige jaren ontstaat een steeds duidelijker beeld van wetenschappelijke integriteit en staat het ook bij (inter)nationale onderzoeksorganisaties en subsidiegevers hoog op de agenda. Dit begrip handelt niet alleen over wetenschappelijke misstanden, zoals plagiaat en het verzinnen van onderzoeksdata. Het maatschappelijke

debat over dit onderwerp is vooral gericht op de huidige wetenschappelijke onderzoekscultuur, waarbij sprake is van een beloning gebaseerd op aantal en impact van publicaties bij sterke concurrentie tussen onderzoekers. Dit kan haaks staan op 'goed onderzoek doen' (de juiste vragen stellen) en 'onderzoek goed doen' (methodologisch correct uitvoeren). Het werkt zaken in de hand als bijvoorbeeld het niet publiceren van 'negatieve' resultaten, het beantwoorden van andere onderzoeksvragen dan in opzet aangegeven en het niet beschikbaar stellen van de data voor andere onderzoekers. Dit heeft niet alleen negatieve gevolgen voor de betrouwbaarheid van de ontwikkelde kennis maar leidt ook tot 'waste' van mensen (patiënten die deelnemen aan onderzoek) en middelen (geld dat hierin gestoken wordt).

ROL EN VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE FEDERATIE MEDISCH SPECIALISTEN

De FMS zet zich in voor 'wetenschappelijke integriteit' door maatschappelijk en wetenschappelijk relevant onderzoek te bevorderen.

- Wetenschappelijke verenigingen ontwikkelen wetenschapsagenda's samen met patiëntenorganisaties en andere belanghebbenden.
- De FMS sluit zich aan bij de internationale Lancet REWARD Campaign (REduce research Waste And Reward Diligence) en onderschrijft hiermee het REWARD-statement met criteria voor 'goed onderzoek goed doen'.

- De FMS brengt periodiek in diverse media het belang van 'wetenschappelijke integriteit' onder de aandacht.

ROL EN VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE MEDISCH SPECIALIST

Medisch specialisten dienen bij het initiëren van onderzoek altijd het verbeteren van zorg voor hun patiënten als uitgangspunt te nemen. Zij betrekken patiënten bij de prioritering van onderzoeksvragen, de opzet en uitvoering van onderzoek, het meten van klinisch relevante uitkomsten en bij de implementatie van de resultaten.

(Medisch) wetenschappelijk onderzoekers dienen:

- de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening te respecteren
- een training 'good research practice' te volgen (zoals de Basiscursus Regelgeving en Organisatie voor Klinisch onderzoekers BROK)
- elkaar aan te spreken op dubieus wetenschappelijk gedrag

VERWIJZING NAAR ANDERE STANDPUNTENNOTITIE(S)

- Position paper 'de medisch specialist in de rol van wetenschapper'

Verwijzing naar officiële documenten/websites:

- <http://thelancet.com/campaigns/efficiency/statement>
- [http://www.vsnu.nl/files/documenten/Domeinen/Onderzoek/Code_wetenschapsbeoefening_2004_\(2014\).pdf](http://www.vsnu.nl/files/documenten/Domeinen/Onderzoek/Code_wetenschapsbeoefening_2004_(2014).pdf)
- <http://www.nfu.nl/wetenschap/kwaliteitsborging/basiscursus>

BIJLAGE(N):

Lancet REWARD statement

In het Lancet REWARD statement wordt gesteld dat financiers, toezichhouders, commerciële organisaties, uitgevers, redactie, onderzoekers en anderen niet alleen een verantwoordelijkheid hebben om kennis te ontwikkelen maar ook om de uitvoering van onderzoek zelf te verbeteren. Ondertekenaars van het statement dragen bij aan het vergroten van de waarde van onderzoek en het reduceren van 'waste' van mensen en middelen door zich te verbinden aan de volgende uitgangspunten:

- *"we set the right research priorities;*
- *we use robust research design, conduct and analysis;*
- *regulation and management are proportionate to risks;*
- *all information on research methods and findings are accessible;*
- *reports of research are complete and usable."*

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Bezoekadres

Federatie Medisch Specialisten
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

Postadres

Postbus 20057
3502 LB Utrecht

www.demedischspecialist.nl